

Toetsingsformat wetvoorstel tweestatussenstelsel (versie 25 november 2024)
KetenID: PM

Toetser: [redacted]
Co-toetsers [redacted]
Dossierhouder: [redacted]

		Opmerkingen	Reacties dossierhouder ()	Reacties toetser (dd-mm-jjjj)
1.	Algemeen	We hebben hieronder voor de volledigheid even de opmerkingen herhaald die we je eerder al d.m.v. opmerkingen in het stuk hadden toegezonden. Je had daar al op gereageerd daarom hebben we ook de kolommen daarachter alvast ingevuld.		
2.		Wij hebben weinig tijd gekregen voor de toetsing en konden niet kennismaken van de resultaten van de uitvoeringstoets en andere consultatieresultaten (m.n. IMD. OM. RM). Bij de deelvoorstellen worden geen harde schattingen genoemd m.b.t. de verwachte netto effecten daarvan. Over nut en noodzaak van het voorstel kunnen we ons daarom geen oordeel vormen. Voor de duidelijkheid: wij begrijpen dat jullie sowieso het voorstel in procedure gaan brengen. Maar we beschouwen de wetgevingstoets dus niet als afgerond en je kunt op het mr-formulier bij deze stand van zaken dus niet invullen dat overeenstemming is bereikt.		
3.		De noodzaak van het wetsvoorstel wordt onderbouwd door naast de specifiek aan asielverlening gerelateerde problemen ook een aantal maatschappelijke problemen van algemener aard te noemen (woongegelegenheid, zorg, onderwijs) zonder te beschrijven wat de relatieve bijdrage van de asielinstroom bij die problemen is. Dat wekt de indruk dat de argumenten bij elkaar geveegd zijn in plaats van een grondige en welonderbouwde analyse van de problemen die met dit voorstel aangepakt moeten worden.		
4.		Het voorstel heeft in feite twee te onderscheiden doelen:		

		• Tegengaan instroom asielzoekers door b.v. minder ruim aanvragen toe te wijzen en de komst van asielzoekers te ontmoedigen; • Verhelpen van de overbelasting van de aanvraagketen (m.n. opvang tijdens de procedure, plaatsing toegelaten vluchtelingen, belasting apparaat door hoeveelheid aanvragers en de benodigde tijd voor de beoordeling daarvan etc.). Er worden geen harde inschattingen gemaakt wat het verwachte effect is van elk van de voorgestelde maatregelen. Het is dus ook niet mogelijk om t.z.t. te beoordelen of een maatregel het daarmee beoogde effect heeft gehad.		
5.		De maatregelen die met het oog op elk van de doelen te treffen zijn, kunnen elkaar tegenwerken. Verzwaring van de toelatingseisen b.v. leidt tot meer afwijzingen en daardoor meer belasting van het apparaat. Het is daarom ook nodig dat de effecten <u>integraal</u> gewogen worden, met oog voor de interferentie tussen de maatregelen in plaats van enkel per maatregel. Ook om die reden is nut en noodzaak van het voorstel niet goed onderbouwd.		
6.	Wijzigingen art. 29 Vw2000	Toegevoegd is <u>meerderjarige</u> echtgenoot en <u>biologische of geadopteerde</u> kinderen. Er is niet toegelicht waarom dat is gebeurd		
7.		Met de eis van 'echtgenoot' worden LBTHQI-partners achtergesteld. Was het niet de bedoeling (van de Kamer althans) dat dat niet zou gebeuren? Voor zover het idee is dat zo'n niet-gehuwde partner valt onder b lijkt me dat dan ten onrechte de eis van afhankelijkheid wordt gesteld. Vgl de kwalificatieverordening: die noemt in de definitie van gezinsleden (art. 3 onder 9 a) onder meer 'de echtgenoot of echtgenote van de persoon die internationale bescherming geniet, dan wel zijn of haar niet-gehuwde partner met wie hij of zij een duurzame relatie onderhoudt, indien het recht of de praktijk van de betrokken lidstaat ongehuwde paren op een gelijkwaardige wijze behandelt als gehuwde paren'. Volgens die definitie is zo'n gelijkgestelde partner dus op		

		dezelfde voet als echtgenoot te behandelen, dus zonder de eis dat deze van afhankelijkheid.		
8.	Wijzigingen art. 29a (wachtermijn 2 jaar gezinshereniging)	Er wordt verwezen naar rechtspraak van het EHRM om te onderbouwen dat dat Hof akkoord is met een wachtermijn van 2 jaar. Uit de rechtspraak van het EHRM volgt echter dat het EHRM voor de duur van die termijn kijkt naar de totale periode waarin gezinnen gescheiden zullen zijn: er moet dus niet alleen worden gekeken naar de periode tussen de toekenning van de verblijfsstatus en het moment waarop een verzoek om gezinshereniging kan worden ingediend. Ook de vlucht, de duur van de asielprocedure, en de duur van de periode tussen het verzoek om gezinshereniging en de daadwerkelijke gezinshereniging dient in aanmerking te worden genomen bij de beoordeling. In de Nederlandse context zou dus naast de beoogde invoering van de wachtermijn, ook in aanmerking moeten worden genomen dat er een wetsvoorstel ligt dat beoogt de beslisttermijnen in asielzaken te verlengen, net als de omstandigheid dat de feitelijke beslistermijn vaak al veel langer is dan de voorgestelde verlengde termijnen (link naar data). Voorts zou in aanmerking moeten worden genomen dat de eis om over woonruimte te beschikken in het licht van het woningentekort de facto zal resulteren in een bijkomende verlenging van de wachtermijn. Verder zou inzicht moeten worden gegeven in de gemiddelde duur waarbinnen subsidiair beschermden kunnen worden verwacht te voldoen aan het middelenvereiste, en wat dat zou betekenen voor de feitelijke wachtermijn. Met het oog op een adequate onderbouwing van de maatregel in het licht van artikel 8 EVRM, zoals deze doorgaans wordt getoetst door het EHRM (dat in dit soort zaken sterk de nadruk legt op de onderbouwing van de maatregel in het wetgevingsproces), zal de toelichting op het wetsvoorstel in elk geval in moeten gaan op de verwachtingen voor wat betreft de daadwerkelijke wachttijd voor subsidiair beschermden als gevolg van de invoering van de wachtermijn, beoordeeld in samenhang met de andere beperkingen		

	die aan gezinshereniging door subsidiair beschermden zullen worden gesteld. Uit de rechtspraak van het EHRM volgt voorts dat het Hof een dergelijke wachttermijn slechts in specifieke omstandigheden heeft geaccepteerd: • Er was sprake van een bijzondere omstandigheden die aan het instellen van een wachttermijn ten grondslag lag, namelijk de bijzonder hoge aantallen vluchtelingen uit Syrië. De onderhavige maatregel is niet gebaseerd op ... Problemen in de opvangcapaciteit en doorlooptijden bij de IND die niet direct het gevolg zijn van besluitvorming op nationaal niveau zijn door het EHRM voor zover ik weet niet geaccepteerd als rechtvaardiging. • Het betrof een tijdelijke maatregel, specifiek met het oog op de voornoemde bijzondere omstandigheden. (De omstandigheid dat Zweden de maatregel na anderhalf jaar weer terugdraaide was voor het EHRM een van de redenen om te oordelen dat ... (T.A. t. Sweden). In het onderhavige voorstel lijkt geen sprake te zijn van een tijdelijke maatregel. • Er was, voor zover ik weet, in de zaken waarin het EHRM geen schending van artikel 8 EVRM heeft aangenomen, geen samenhang met aanvullende eisen aan gezinshereniging voor subsidiair beschermden (eis van huisvesting en voldoende middelen). • De maatregel bevatte een hardheidsclausule. In hoeverre de toegang tot een 8 evrm-aanvraag als zodanig kan worden aangemerkt hangt af van het gewicht dat in de 8 evrm-procedure zal worden toegekend aan de omstandigheid dat de wachttijd van 2 jaar nog niet is verstreken, dat niet aan het middelenvereiste is voldaan, en dat betrokkene niet over huisvesting beschikt (is over dat toetsingskader al iets bekend? Wordt dat aangepast nav deze maatregel?). Als die aspecten doorslaggevend zijn, kan niet worden gesproken van een hardheidsclausule die garandeert dat het recht op gezinsleven als bedoeld in artikel 8 evrm wordt gerespecteerd.		
--	---	--	--